

Versija

Lielāks ātrums? Oho, — īsts bezvadu cunami!

SIA VERSIIJA, kuru daudzi pazīst arī kā kādreizējo *EUnet* sadarbības partneri, jau no 1991. gada sekmīgi kopj pati savu interneta biznesa lauciņu. Uzņēmuma mērķis nav par katru cenu pliesties plašumā, bet būt tieši tik lielam, lai spētu labi pārredzēt savus klientus, saklausīt viņu vēlmes, piedāvāt augstākās šķiras biznesa klases internetu. Bet, lai klienti saņemtu pašus modernākos un ātrākos interneta pakalpojumus, VERSIIJA allaž piedāvā ko jaunu. Šoreiz tā ir bezvadu piekluves sistēma *Proxim Tsunami MP.11a*, kas nodrošina īpaši ātru datu pārraidi. Plašāk par tās iespējām SP stāsta profesors, *Dr.habil.sc.ing.*, SIA VERSIIJA viceprezidents Vladimirs KARPUHINS.

Jums vajadzīgs lielāks ātrums?

Pēdējos divos gados, kopš sākusies tirgus liberalizācija, SIA VERSIIJA vēl inten-

sīvāk attīsta optisko kabeļu tīklus, kā arī pilnveido radiotīklus, kuros tiek izmantotas gan agrāk iegādātās *BreezeNet* bezvadu piekluves iekārtas, gan jaunās, ātrdarbīgās *Proxim Tsunami MP.11a*. Kā

atzīst Vladimirs Karpuhins, *BreezeNet* iekārtas ekspluatācijā ir gana stabilas, bet datu plūsmas klūst aizvien intensīvākas, un aizvien vairāk ir gadījumu, kad klientiem *BreezeNet* nominālais ātrums — līdz 3 Mbit/s (reāli abonentiem tas ir 1,8 Mbit/s) — nešķiet pietiekams.

— Taisnību sakot, klientu vēlēsanās iegūt aizvien lielākus ātrumus nav īsti pamatota, — skaidro Vladimirs Karpuhins. — Tas ir kas līdzīgs situācijai, kad, izvēloties automašīnu, par galveno kritēriju nēm ātrumu, ko tā spēj sasniegt. Tieša, ne visi tā dara. Ir arī tādi, kas izvēlas ekonomisku transportu, kas atbilst reālajām ikdienas vajadzībām, nevis rallija noteikumiem. Tieši tāpat ir arī ar internešu ātrumu. Tomēr gadās situācijas, kad lielāks ātrums ir nepieciešams arī, lai izvairītos no pārslodzēm piekluves tīklā. Tāpēc esam gandarīti, ka beidzot varam

piedāvāt klientiem ātrdarbigas bezvadu piekļuves iekārtas *Proxim Tsunami MP.11a* (nominālais ātrums — līdz 54 Mbit/s) iespējas. Par tās ražošanas sākumu ASV firma *Proxim* paziņoja pērnā gada augustā, un decembra sākumā mēs to jau testējam.

Vai divi standarti ir šķērslis?

Amerikas IEEE un Eiropas ETSI bezvadu piekļuves iekārtu standarti izstrādāti dažadiem frekvenču diapazoniem. Mēs, protams, varētu par šim atšķirībām pat nedomāt, ja vien tās aizvien biežāk neskartu nozares ražotāju un operatoru ikdienas darbu. Eiropā jau sen (no 1989. gada) eksistē standartu projekti *HyperLAN 1*, *HyperLAN 2*, *HyperMan*, *HyperAccess* u. c., diemžēl no standartiem līdz reālai aparātūrai tā arī netika. Galu galā standarti tika nolikti plauktā, un ETSI izstrādāja jaunu — ETSI 301-893, kurš pārklāja 95 procentus to specifikāciju, kuras attiecās uz *HyperLAN*. Šis standarts jau ir apstiprināts.

Amerikāņu firma *Proxim*, kura ražoja aparātūru, kas atbilda Amerikas standartiem, pērnā gada augustā pirmā pasaulē sāka ražot aparātūru *Proxim Tsunami MP.11a*, kas atbilst Eiropas standartam ETSI EN 301893. Šī aparātūra ir saņēmuši pazīstamās vācu firmas *CETECOM ICT Services GmbH* sertifikātu CERTIFICATE OF CONFORMITY pērnā gada augustā, bet jau tā paša gada novembri firmai VERSIJA izdevās sertificēt šo aparātūru arī Latvijā.

VERSIJA ir pirmā Latvijā, kas saņēmusi šādu sertifikātu un izmanto šo aparātūru. Testēšanas laikā SIA VERSIJA saņēma pagaidu atļauju par *Tsunami MP.11a* izmantošanu līdz maijam, tagad SPRK ir izsniegtā pastāvīgā atlauja.

— Procedūra bija diezgan sarežģīta, — stāsta Vladimirs Karpuhins, — jo pērnā gada novembrī vēl nebija pieņemts jaunais frekvenču plāns, bet pēc Pasauļes radiokonferences (WRC 2003) lēmuma, kas pieņemts 2003. gada jūnijā Ženēvā, tas ir mainījies un atvērtas vairākas frekvenču joslas 5 GHz diapazonā. Augšējās 5 GHz diapazona frekvencēs šobrīd var strādāt tikai ASV, lai gan, iespējams, Eiropā un Latvijā varētu atvērt arī šo diapazona daļu. Piemēram, Īrijā tas tika atvērts pirms diviem gadiem, Lielbritānijā tas arī notiks tuvākajā laikā.

Proxim Tsunami MP.11a ļauj strādāt visos šajos diapazonos — gan *indoor* 5.150–5.350 MHz, gan *indoor/outdoor* 5.470–5.725 MHz, gan Amerikas diapazonā 5.725–5.875 MHz. Ražotāji pie-

lāgo šo aparātūru katrai valstij, tāpēc tā tiek ražota trijās modifikācijās — ASV, Lielbritānijai un Eiropai. ASV modifikācija atšķiras ar to, ka šajā ierīcē pieļaujama visu triju frekvenču diapazonu izmantošana un lielākā izstarotā jauda, Eiropā darbojas pirmie divi diapazoni, bet Lielbritānijai ir atšķirīga modifikācija tikai tādēļ, ka tur ir cits energoapgādes tīkla standarts.

Ko iegūst klienti?

Proxim Tsunami MP.11a ir bezvadu piekļuves sistēma, kurā ietilpst lokālais bezvadu piekļuves tīkls *RadioLAN*. Tas dod iespēju piedāvāt klientiem ātrdarbīgus bezvadu pakalpojumus. *Tsunami MP.11a* ļauj palielināt nominālo ātrumu līdz 54 Mbit/s, bet reālais ātrums, kādu uzrādīja VERSIJAS testi 4–4,5 kilometru attālumā, ir 22 Mbit/s.

— *Proxim Tsunami* un *BreezeNet* iespējams dažādi kombinēt, — skaidro Vladimirs Karpuhins. — Ja, piemēram, ēkā atrodas viens liels biznesa klients, tad tā birojā visdrīzāk vajadzētu uzstādīt atsevišķu *BreezeNet* abonenta komplektu, kas nodrošinātu darba vajadzībām pietiekamu datu pārraides ātrumu. Ja kādā ēkā ir vairakā lieli klienci, tad katram no tiem var uzstādīt atsevišķu *BreezeNet* abonentu komplektu, vai arī vienu *Proxim Tsunami MP.11a* visai mājai. Tas spētu nodrošināt reālu ātrumu 2–2,1 Mbit/s katram no desmit biznesa klientiem. Piemēram, nesen nomainījām *BreezeNet* abonentiekārtas ar *Proxim Tsunami MP.11a* Vecrīgā, t. s. Kaķu namā, un tā nodrošina visus mūsu klientus šajā ēkā ar ļoti ātrdarbīgu internetu. Protams, *Proxim Tsunami* var izmantot arī viens ļoti liels klients, kuram nepieciešams ātrums līdz 54 Mbit/s.

Vienmēr cenšamies rikoties tā, lai mūsu iespējas un iekārtas mainītos līdz ar klientu prasībām — gan ātruma, gan kvalitātes, gan pakalpojumu ziņā. Turklat servisa kvalitāte ir atkarīga ne tikai no mūsu darbinieku spējām, bet arī no kvalitatīvas aparātūras, kas atbalsta optisko kabeļu tīkla vai radiotīkla infrastruktūru. Ja rastos kanālu pārslodze, klienci, protams, būtu neapmierināti, bet mēs darām visu iespējamo, lai šādu situāciju nebūtu.

Būvējot maģistrālās līnijas korporatīvajiem tīkliem, var izmantot kombinēto shēmu.

Maģistrālās līnijas var būvēt uz *Proxim Tsunami* bāzes, bet tālākiem tīkla atzariem izmantot *Ethernet* vai arī citas radiosistēmas ar mazāku ātrumu. Tas ļauj gan izveidot optimālu tīklu, gan nodrošināt vajadzīgo tīkla kapacitāti katrā tā posmā.

VERSIJA būvē optiskos tīklus Rīgas

centrā, bet jaunajos rajonos ir uzstādītas radiotīkla bāzes stacijas. Tādējādi VERSIJA ir izdevies paplašināt darbibas lauku — kombinējot fizisko tīklu ar radiotīklu.

Tik intensīvi būvējot tīklus, VERSIJA radās vajadzība pēc saviem speciālistiem, lai nevajadzētu izmantot kontraktorfirmu pakalpojumus. Tāpēc pirms gada tika nolemts dibināt meitas uzņēmumu *VerLAN*, kurš izpilda arī citu pasūtītāju darbus, bet savējēm vienmēr ir priekšroka.

Turklāt *VerLAN* izpilda ne tikai kabēļu un tīklu montāžas darbus, bet arī citus, kas saistīti ar elektrības, ugunsgrēka un apsardzes signalizāciju, kā arī citu veidu vajstrāvās darbus. Tur strādā cilvēki ar lielu pieredzi, par kuriem saņemas tikai pozitīvas atsauksmes. Arī tā var spodrināt mātes uzņēmuma VERSIJA labo slavu. Un, protams, ar cunami ātruma *Proxim Tsunami*.

Versijas starptautiskais starts ar *Proxim Tsunami*

Pasaules čempionāta *Formula 2000* norises laikā Rīgā, 21. un 22. augustā, firma VERSIJA nodrošināja interneta pieslēgumu preses centram un sacensību sekretariātam.

Turklāt Latvijas Ūdens motosporda federācija vērsās pie VERSIJAS burtiski pēdējā brīdi, pirms paša sacensību sākuma. Tomēr pat tādā ekstremālā situācijā gan tehnika, gan speciālisti spēja būt uzdevuma augstumos. VERSIJA operatīvi noorganizēja darbus, bet *VerLAN* speciālisti burtiski dažās stundās uzstādīja aparātūru un samontēja lokālo tīklu uz AB dambja, kur atradās preses centrs. *Proxim Tsunami MP.11a* kārtējo reizi pierādīja, ka uz to var pilnīgi paļauties un tā lielisks ātrums ir aparātūras nosaukuma cienīgais.

Gunta KĻAVIŅA

■ SIA Versija
Arhitektu ielā 1
Rīgā, LV-1050
Tālr. 7210909
Fakss 7326513
E-pasts: info@vernet.lv
www.vernet.lv